

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.5.2011
KOM(2011) 283 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Femte årsrapport (2010) om gennemførelsen af Fællesskabets bistand i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Femte årsrapport (2010) om gennemførelsen af Fællesskabets bistand i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund¹ (i det følgende benævnt "støtteforordningen") er grundlaget for gennemførelsen af bistanden til det tyrkisk-cypriotiske samfund, og i henhold til denne forordning skal Kommissionen hvert år sende Rådet og Europa-Parlamentet en rapport. Denne femte rapport dækker perioden fra den 1. januar til den 31. december 2010.

2. PROGRAMMERING AF BISTANDEN

I budgettet for 2010 var der afsat 3 mio. EUR til at støtte udvalget vedrørende forsvundne personer².

Der fandt et programmeringsarbejde sted for at tildele 28 mio. EUR fra budgettet for 2011. Dette arbejde støttede sig på de eksterne evalueringer fra 2009 og 2010, den interne evaluering og drøftelser med interessegrupper.

3. GENNEMFØRELSESMEKANISMER

Programmet gennemføres i en EU-medlemsstat, men i et område, som ikke befinder sig under denne medlemsstats regerings effektive kontrol, og hvor anvendelsen af gældende EU-ret er suspenderet. Gennemførelsen af bistanden sker primært under Europa-Kommissionens centrale forvaltning. Nogle projekter forvaltes i fællesskab med FN's udviklingsprogram (UNDP).

Kommissionen handler under omstændigheder, der er uden fortilfælde i politisk, retlig og diplomatisk henseende. *Ad hoc*-ordninger er nødvendige for at gennemføre programmet, samtidig med at principperne om en forsvarlig økonomisk forvaltning skal overholdes.

EU-finansierede bistandsprogrammer fungerer på den måde, at der indgås en finansieringsaftale med modtagerlandets regering, hvori man normalt fastlægger den retlige ramme for udbetalingen af bistanden. For denne bistand findes der ikke nogen sådan aftale. Kommissionen er derfor nødt til at basere sig på sin opfattelse af de

---

¹ EUT L 65 af 7.3.2006, s. 5.

² Kommissionens afgørelse: C(2010) 6874 on the 2010 support to the Committee on Missing Persons.

lokalt gældende regler og vilkår. Dette betyder, at når Kommissionen indgår aftaler, påtager den sig en større risiko end normalt.

De politiske forhold gør, at det kan være vanskeligt at få håndhævet afgørelser om inddrivelse af beløb fra tyrkisk-cypriotiske virksomheder, hvis kontraktens bestemmelser er blevet overtrådt. Kommissionen søger derfor at imødegå denne risiko ved hjælp af forskellige foranstaltninger såsom intensivt tilsyn og bistand til støttemodtagerne, reviderede udbetalingsbestemmelser, forudbetalinger på grundlag af dokumentation for underskrevne indkøbskontrakter og en omfattende brug af bankgarantier.

Kommissionen er afhængig af støtten fra det tyrkisk-cypriotiske samfund for at kunne sikre, at programmet bliver vellykket, og navnlig sikre dets fortsættelse på længere sigt. De tyrkisk-cypriotiske interessegrupper bliver også hørt om deres fremtidige behov for støtte. Endvidere deltog tyrkisk-cypriotiske eksperter i 2009-udgaven af programmet, hvor kontrakterne blev indgået i 2010. Disse eksperter spiller en central rolle i projektstyringsudvalget.

På grund af de særlige forhold for gennemførelsen af støtteprogrammet blev der i 2006 nedsat en programgruppe under Kommissionens Generaldirektorat for Udvidelse. Programstøttegruppen, som er langtidsudstationeret på Cypern, benytter faciliteterne i EU's programstøttekontor (EUPSO) i den nordlige del af Nicosia. Kontoret danner rammen om de møder og seminarer, der afholdes med tyrkisk-cypriotiske interessegrupper. Det giver også mulighed for direkte kontrol med gennemførelsen af projekterne. Kontorets logistikbehov varetages af en privat kontrahent (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit GmbH - GTZ) på grundlag af en kontrakt, der udløber i juni 2012. Også hos Kommissionens repræsentation på Cypern afholdes der møder og seminarer.

Fra 2010 bliver personaleudgifterne finansieret over driftsbudgettet. I begyndelsen af rapporteringsperioden faldt antallet af ansatte i programgruppen fra 29 (3 tjenestemænd og 26 kontraktansatte) til 22 (henholdsvis 2 og 20). Denne nedgang berører navnlig det hold, der indgår indkøbskontrakterne, og det kræver en stram fastsættelse af prioriteterne og styring af personaleressourcerne, når der skal sikres en passende kontrol.

4. PROGRAMGENNEMFØRELSEN I RAPPORTERINGSPERIODEN

4.1. Generelt overblik

Støtteprogrammet er gået ind i fasen for fuldstændig gennemførelse. Bestræbelserne har været koncentreret om kontrol, sikring af projekternes fortsættelse og opbygning af kapacitet hos støttemodtagerne, så de kan overtage projekterne, når de er færdige, især store anlægsarbejder og leverancer. Da de tyrkisk-cypriotiske støttemodtagere mangler erfaring med hensyn til gennemførelsen af tilskudskontrakter, har det været nødvendigt at oplære dem og føre en meget tæt kontrol.

Antallet af kontrakter, der blev gennemført i 2010, var på 984 (anlægsarbejder, tjenesteydelser, leverancer og tilskud), hvoraf 200 blev afsluttet.

I løbet af 2010 udgjorde midler fra støtteprogrammet i høj grad et bidrag til tillidsskabende foranstaltninger som minerydning, støtte til udvalget vedrørende forsvundne personer og åbningen af det nye overgangssted ved Kato Pyrgos og Karavostasi (også kendt som Limnitis/Yeşilirmak-overgangsstedet).

4.2. Arbejdets afvikling, fordelt på målsætninger

Det overordnede formål med støtteprogrammet er at fremme Cyperns genforening ved at tilskynde til økonomisk udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund. Programmet fokuserer navnlig på øens økonomiske integration, forbedring af kontakten mellem øens to samfundsgrupper og kontakten til EU samt forberedelse af indførelsen af gældende EU-ret efter en samlet løsning på Cypernproblemet.

4.2.1. Målsætning 1: Udvikling og omstrukturering af infrastruktur

På vandområdet var udskiftningen af gamle *vandrørledninger* af beton, der indeholder asbest, i den nordlige del af Nicosia, Kyrenia, Gonyeli og Lefke/Lefka i høj grad tilendebragt ved udgangen af 2010. I Nicosia har dette ført til en mindskelse på 15 % af vandtabet ifølge oplysninger fra de tyrkisk-cypriotiske støttemodtagere. For første gang i mange år kunne der sikres en uafbrudt levering af vand i vintersæsonen. Leveringen af vandanalyseudstyr blev også tilendebragt.

De omfangsrige anlægsarbejder vedrørende *vand og spildevandsanlæggene* i Famagusta og Morphou/Güzelyurt blev forsinkede i 2010, men det forventes stadig, at de tilendebringes og tages i drift i 2011. I 2010 startede arbejdet med at bygge et nyt *spildevandsrensingsanlæg*, der omfatter begge samfund, ved Mia Milia/Haspolat, og ifølge planen færdiggøres det i anden halvdel af 2012 (gennemførelsen varetages af FN's udviklingsfond).

I december 2009 blev kontrakten om bygningen af *afsaltningssanlægget for havvand* ved Sirianokhori/Kumköy undertegnet med en suspensionsklausul for at få tilstrækkelig tid til at opnå passende forsikringer fra tyrkisk-cyprioterne for det første om fri og ubegrænset adgang til stedet og for det andet om deres bistand til en gnidningsløs, effektiv og hensigtsmæssig gennemførelse. Suspensionen blev ophævet i august 2010, efter at forsikringerne var modtaget, og den første fase af kontrakten, der omfatter pilotprojekter og udarbejdelsen af detaljerede specifikationer, blev iværksat. Men i oktober 2010 blev der indført adgangsbeskrænkninger, hvilket forsinkede afslutningen på den første fase og truede projektets fortsættelse.

Hvad angår *naturbeskyttelse*, fortsatte uddannelsesforløbene. Angående de potentielle Natura 2000-områder fortsatte udarbejdelsen af udkastene til forvaltningsplaner, og de offentlige høringer vil efter planen finde sted i begyndelsen af 2011. Bygningen af faciliteter til forvaltning og beskyttelse startede i fire områder (med en forsinkelse på et par måneder som følge af arkæologiske fund), og et net af naturstier blev udarbejdet. Leveringen af udstyr til naturbeskyttelse, herunder et automatisk system til detektion af skovbrande, blev delvist tilendebragt. Beslutningen om at udpege et universitetsområde på et særligt beskyttet område blev forkastet af tyrkisk-cyprioterne.

Hvad *fast affald* angår, fokuserede hovedaktiviteterne på begyndelsen af og den fortsatte gennemførelse af anlægskontrakterne i *Koutsoventis/Güngör* og *Famagusta*.

Da spørgsmålet om ejendomsret blev løst, skred også *Kato Dhikomo/Aşağı Dikmen*-projektet frem. Projektet angående et *anlæg til sygehusaffald*, der gennemføres af FN's udviklingsfond, blev næsten færdiggjort, og udstyret forventes leveret i begyndelsen af 2011. Den tekniske bistand var koncentreret omkring en yderligere omstrukturering af de eksisterende affaldshåndteringstjenester. Projektet om oprettelse af en operationel enhed til overtagelse af forvaltningen af det nye system til håndtering af fast affald skred ikke frem som forventet i rapporteringsperioden. Der blev leveret udstyr til gennemførelse af projektet til kompostering af bionedbrydeligt affald.

På *energiområdet* blev de fleste leveringskontrakter godt afsluttet. I 2010 blev elektrometerne og de dertil knyttede automatiserede aflæsningssystemer, det reaktive kraftkompensationsudstyr, målerkalibreringslaboratoriet, systemet til forureningskontrol og overvågning af vejr- og vindforholdene, styre- og overvågningsanlægget (Scada) og elselskabets kundeplejesystem leveret og installeret. I nogle tilfælde skal støttemodtageren træffe foranstaltninger for effektivt at udnytte investeringerne (for at sikre bedre placeringer, sikre forbindelser til elforsyningen, ansætte yderligere personale). Bygningen af *solkraftanlægget* er påbegyndt. Der er gjort begrænsede fremskridt med andre kontrakter. Med hensyn til kontrakten om måling på sammenkoblingsstederne er støttemodtageren stadig i gang med at forberede anlægsstederne. Den tekniske bistand til omstrukturering af elektricitetsværket led under mangel på fuldt samarbejde fra de øvrige parter side, så projektet kan fuldendes rettidigt og effektivt, og det på trods af at målsætningerne er blevet tilpasset støttemodtagerens behov.

Angående *telekommunikation* vil den ændrede udformning af nettet blive indarbejdet i kontrakten. Den blev foreslået af kontrahenten på grundlag af den faktiske situation, der blev konstateret efter undersøgelser af lokaliteterne. Det forberedende arbejde på lokaliteterne begyndte mod slutningen af året og skrider frem i overensstemmelse med kontrahentens oprindelige planlægning. Den tekniske bistand har været mindre hurtig end forventet. Der er hverken truffet nogen beslutning om at adskille ydelsen af tjenester fra driften af nettet eller om liberalisering af sektoren.

Angående projekterne vedrørende *færdselssikkerhed* er kontrakterne om teknisk bistand til udarbejdelsen af trafikstyringsplanerne i lokale samfund og vejnettet mellem byerne færdiggjorte, og de endelige rapporter er blevet fremlagt. Som led i den tekniske bistand til oprettelse af en effektiv database med ulykkesinformationer og et dataindsamlingssystem med henblik på at styrke viden om trafikuhændelser blev udformningen af systemet færdiggjort, og systemet blev integreret i det udstyr, der er blevet leveret under en anden leveringskontrakt. Nu testes systemet, og brugerne oplæres i brugen heraf. Den tekniske bistand til forbedring af bilinspektionerne og proceduren for udstedelse af kørekort har givet værdifuld rådgivning. Installationen af udstyret til den regelmæssige bilinspektion blev forsinket som følge af støttemodtagerens beslutning om at placere det på en inspektionsbane, der ikke er bygget endnu. Oplysnings- og undervisningskampagnen til fremme af færdselssikkerheden er udarbejdet og vil løbe af stablen i 2011. Projektets tekniske specifikationer, der sigter mod at afskaffe "sorte pletter" i trafikken, er blevet ændret.

4.2.2. Målsætning 2: Fremme af social og økonomisk udvikling

De fire tekniske støttegrupper (støttegruppen for udvikling af landdistrikter, husdyravl, planteavl samt programforvaltningsgruppen), der finansieres under *sektorprogrammet for udvikling af landdistrikter*, har givet målrettet uddannelse og teknisk bistand til landmænd, dyrlæger og eksperter inden for udvikling af landdistrikter samt til centrale og lokale interessegrupper. Grupperne har også ydet støtte til 225 modtagere af tilskud fra følgende tilskudsordninger: "forbedring af landbrugsproduktionen", "støtte til virksomhed i landdistrikterne" og "udvikling af lokalsamfundene gennem landsbyinitiativer". Udstyret fra forsyningskontrakterne til veterinærlaboratorier og planteavl blev leveret og er taget i brug. Støttegruppen for udvikling af landdistrikter reviderede og færdiggjorde en foreløbig plan til udvikling af landdistrikterne og to lokale handlingsstrategier under overholdelse af EU's principper for udvikling af landdistrikterne.

Under projektet vedrørende *modernisering af by- og lokalinfrastrukturer*, der blev gennemført ved fælles forvaltning med UNDP, åbnedes det syvende nye overgangssted, der forbinder landsbyerne Kato Pyrgos/Asagi Pirgo og Yeşilirmak/Limnitis. EU finansierede gennemførlighedsundersøgelsen og bidrog med 2,5 mio. EUR til bygge- og anlægsarbejdet. I flere landsbyer i den nordlige del af Cypern (fx Hisarköy/Kampyli, Akincilar, Louroukina) blev genopbygnings- og renoveringsprojekterne afsluttet. Facaderne på bygningerne på den ene side af Ledra Street-overgangsstedet blev renoveret. Renoveringen af markedet inden for bymurene i Nicosia blev påbegyndt.

Der blev undertegnet 15 nye tilskudskontrakter med lokale *skoler* til en samlet værdi af ca. 0,5 mio. EUR til støtte af moderniseringen af undervisningsteknikkerne. Der blev leveret biludstyr og printerudstyr til erhvervsskoler.

Den tekniske bistand til den *igangværende reform af den primære og sekundære uddannelse* fokuserede på opbygningen af de mest centrale gruppers kapaciteter, herunder med intensiv uddannelse af et hold inspektører, studiebesøg, kurser og undervisningsmateriale i forbindelse med børnefokuseret undervisning og udarbejdelse af kvalitetsnormer samt udarbejdelse af oplysninger til brug til udviklingen af det europæiske informationsstyringsystem.

Som led i projektet for *livslang uddannelse, social integration og aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger* blev nogle af de 31 tilskud til SMV'er, handelskamre og andre uddannelsesorganisationer afsluttet. Der blev ydet teknisk bistand til udvikling og fremme af erhvervsuddannelser og videreuddannelses-systemer, livslang uddannelse og aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, herunder med åbning af et arbejdsformidlingskontor i Nicosia og studiebesøg og konferencer i udlandet. Der blev fokuseret på uddannelse af de implicerede parter, herunder rådgivning vedrørende karrieremuligheder.

Hvad angår *støtten til SMV'ers konkurrencedygtighed*, var der i rapporteringsperioden 32 igangværende kontrakter under to tilskudsordninger til et samlet beløb på 4,5 mio. EUR. De resultater, der forventes fra tilskuddene til SMV'erne, er en større konkurrencedygtighed hos den tyrkisk-cypriotiske private sektor gennem en modernisering af det fysiske udstyr og en justering af praksis inden for virksomhedsledelse, så den svarer til praksis i EU. Gennemførelsen af langt de fleste

kontrakter er forsinket, da støttemodtagerne mangler kendskab til EU-reglerne om offentlige kontrakter, og en langsom procedure i forbindelse med bankgarantierne medførte sene udbetalinger af forfinansieringen. Den private sektor har desuden fået støtte via en kontrakt om faglig bistand (2,75 mio. EUR), der sigter mod *almindelige institutioner og foranstaltninger til bæredygtig økonomiske ikt-udvikling*. Gennemførelsen startede i anden halvdel af 2010. Det vigtigste resultat indtil nu er den eksperthjælp, der blev ydet til udarbejdelse af en *udviklingsstrategi for den private sektor*.

4.2.3. *Målsætning 3: Fremme af forsoning, tillidsskabende foranstaltninger samt støtte til civilsamfundet*

Forsoning, tillidsskabende foranstaltninger samt støtte til civilsamfundet: Af de 44 bevilligede projekter er to blevet annulleret på støttemodtagerens anmodning (mangel på kapacitet til at gennemføre kontrakten). Mange støttemodtagere har anmodet om en forlængelse af projekternes varighed. Eksterne eksperter har varetaget den finansielle kontrol af tilskuddene, og programgruppen har varetaget den operationelle kontrol.

Civilsamfundsstøttegruppen (teknisk bistand) har givet vejledning og støtte til ansøgere med udgangspunkt i vejledning i forvaltningen af tilskuddene og kapacitetsopbygningsaktiviteter.

EU er fortsat den største enkelte donor til *Udvalget vedrørende forsvundne personer*, der forsøger at fastlægge, hvad der er blevet af de personer, der af begge samfund er erklæret forsvundne efter de tragiske begivenheder i 1963-64 og 1974: Kontrakten på 3 mio. EUR færdiggøres i februar 2011. For at oplyse om disse aktiviteter er der blevet lavet en dokumentarfilm, der er blevet distribueret.

Minerydning: Det forventes, at stødpudezonen kan erklæres fri for miner i april 2011. FN foreslår, at minerydningen kan fortsætte uden for stødpudezonen, men Kommissionen har for øjeblikket hverken beføjelserne eller ressourcerne til at fortsætte arbejdet.

Projektet *Akademiet for politiske studier*, der blev gennemført af Europarådet, fokuserer på at øge forståelsen af de centrale punkter for øens fremtid inden for EU. I dets andet undervisningsår samlede projektet 30 udvalgte unge ledere fra begge cypriotiske samfund.

4.2.4. *Målsætning 4: Det tyrkisk-cypriotiske samfunds tilnærmelse til EU*

I det fjerde undervisningsår for *Stipendieprogrammet* blev der uddelt i alt 96 stipendier (22 lærere, 10 studerende og 64 kandidater). Studerende og lærere kunne frit vælge uddannelsesretning og videreuddannelseskurser, selv om der blev givet fortrinsret til bestemte områder, hvor der er mangel på højtuddannede i det tyrkisk-cypriotiske samfund (økonomi, europæiske studier, alle ingeniørfagene, statskundskab, nationaløkonomi). Værtslandene var Det Forenede Kongerige, Nederlandene, Tyskland, Italien, Spanien, Sverige, Estland, Letland, Grækenland, Finland, Tjekkiet, Polen og Ungarn.

Under "*fremme af udveksling af unge og andre mellemfolkelige kontakter*" er 15 projekter gennemført. For nogle af projekterne, der er finansieret under den anden forslagsindkaldelse, er der anmodet om forlængelse af projektvarigheden. Alle projekter vil være færdiggjorte i 2011.

EU's *Infopoint* er for tyrkisk-cyprioterne blevet til en vigtig kilde til oplysninger om spørgsmål og undersøgelser relateret til EU og støtteprogrammet. Webstedet for Infopoint blev lanceret i 2010. Infopoint udarbejdede 26 synliggende og oplysende arrangementer (studiebesøg, konferencer, seminarer, offentlige foredrag om EU's historie, institutioner, beslutningsprocesser og politikker samt skræddersyede uddannelseskurser om reglerne om offentlige kontrakter og projektstyring). Det var vært for adskillige ceremonier i forbindelse med tildeling af tilskud under støtteprogrammet. Infopoint udarbejdede/oversatte til tyrkisk 7 publikationer og 22 informationsbrochurer om støtteprogrammet. Det har udarbejdet to kvantitative meningsmålinger for at undersøge tyrkisk-cyprioterne opfattelse af EU og EU's aktiviteter for tyrkisk-cyprioterne. Der blev foretaget tre yderligere kvantitative meningsmålinger for at supplere disse oplysninger. Seksten begivenheder blev sendt i det lokale fjernsyn. Efterhånden som modtagersamfundets ønsker bliver klarere, bør Infopoint forberede sig herpå ved fortsat at forbedre kvaliteten af de ydede tjenester.

4.2.5. *Målsætning 5: Forberedelse af det tyrkisk-cypriotiske samfund på at indføre og gennemføre fællesskabsretten*

Kommissionens instrument for teknisk bistand og informationsudveksling (TAIEX) anvendes som det vigtigste redskab til levering af bistand med henblik på at forberede det tyrkisk-cypriotiske samfund på gennemførelse af EU-retten efter en samlet løsning på Cypernproblemet.

TAIEX hjalp til med 365 tekniske bistandsaktiviteter som uddannelseskurser, workshops, ekspertmissioner, herunder fjernbistand fra eksperter, og studiebesøg med henblik på at bidrage til realisering af støtteforordningens målsætninger.

Arrangementerne tog fortsat hovedsagelig sigte på programmet for den kommende anvendelse af gældende EU-ret (PFAA). Med PFAA tilvejebringes en ramme for planlægning og levering af teknisk bistand og uddannelse. Der blev ydet bistand til 13 sektorer i forbindelse med PFAA³. I 2010 udtrykte tyrkisk-cyprioterne ønske om teknisk bistand på yderligere tre områder inden for gældende *EU-ret*⁴.

I slutningen af 2009 gik TAIEX-støtten til tyrkisk-cyprioterne over til at være baseret på projekter på mellemlang sigt, hvilket blev gjort, for at dens målsætninger kan nås mere effektivt. Der blev udvalgt i alt 97 eksperter fra EU-medlemsstaternes offentlige forvaltninger til at støtte de tekniske bistandsprojekter på mellemlang sigt.

TAIEX gav også uddannelse i udfærdigelsen af lovttekster, som er i overensstemmelse med gældende *EU-ret*, således at de umiddelbart kan anvendes

---

³ Frie kapitalbevægelser, offentlige kontrakter, EU-selskabsret, EU-konkurrencepolitik, finansiel kontrol, finansielle tjenesteydelser, landbrug og udvikling af landdistrikterne, fødevarerikkerhed, veterinær- og plantesundhedspolitik, vejtransport, statistik, social- og arbejdsmarkedspolitik, miljø, forbruger- og sundhedsbeskyttelse.

⁴ Gensidig anerkendelse af erhvervskvalifikationer, intellektuel ejendomsret, frie varebevægelser.

efter ikrafttrædelsen af en samlet løsning på Cypernproblemet. I forbindelse med den fremtidige forvaltning af EU-midler efter en løsning på Cypernproblemet blev der fortsat gennemført kurser på området for offentlig udgiftsforvaltning.

TAIEX gav også støtte til udvikling af *handelen på tværs af den grønne linje*. EU-medlemsstaternes eksperter blev ofte mobiliseret for at gennemføre den nødvendige plantesundheds-/veterinære kontrol af kartofler og fisk for at lette denne handel.

De tre kontrakter om levering af udstyr til *luftkvalitetskontrol* blev gennemført, og udstyret er taget i brug. De to igangværende kontrakter om teknisk bistand i denne sektor har fokuseret på oprettelsen af daglige kvalitetskontrol- og kvalitetssikringsprocedurer ved drift af det leverede udstyr og har bidraget til udviklingen af luftkvalitetskontrolplaner. Tyrkisk-cyprioterne skal sørge for, at der er ansat det rette personale, eller at der er afsat tilstrækkelige midler til udlicitering, til at forvalte luftkvalitetskontrolstationerne og bearbejde dataene.

4.2.6. *Undersøgelser*

Oprettelsen af en fond på 1 mio. EUR i samarbejde med Verdensbanken med henblik på at gennemføre et økonomisk analyseprogram for vækst og bæredygtig udvikling blev stærkt forsinket på grund af uenighed mellem Republikken Cypern og Verdensbanken om den terminologi, der skulle anvendes.

4.3. **Finansiell gennemførelse (kontrakter og udbetalinger)**

4.3.1. *Kontraktindgåelse*

2,5 mio. EUR af forpligtelsesbevillingerne fra 2009 var tilgængelige, og der blev indgået kontrakter for 78 % af dem. Der er undertegnet 106 nye kontrakter vedrørende stipendier i 2010/2011 og skoler.

I 2006-2010 beløb de samlede bevillinger under dette støtteprogram sig til 264,5 mio. EUR.

4.3.2. *Udbetalinger*

Europa-Kommissionen udbetalte **62,7 mio.** EUR i 2010. Dette er omkring 18 % mindre end forudsat i den oprindelige planlægning. Dette skyldes den sene begyndelse på afsaltningsprojektet for havvand (27,5 mio. EUR) og tilskud til udvikling af landområder på i alt 4 mio. EUR.

I alt var der ved udløbet af 2010 udbetalt 132 mio. EUR (**52 % af det samlede beløb, der er indgået kontrakter for**).

4.4. **Tilsyn**

Gennemførelseskontrolordningen (IRM) tjener som forum for detaljerede drøftelser med støttemodtagerne om gennemførelsen af programmet. Det holdt to møder i 2010.

I 2010 blev der også iværksat en særskilt mekanisme til tilsyn med bistand leveret gennem TAIEX

I 2010 fokuserede programgruppen i sine aktiviteter på tilsyn. De vigtigste instrumenter er besøg på stedet og deltagelse i projektstyringsudvalgene. Der er desuden indgået kontrakter om ekstern støtte til det finansielle tilsyn.

4.5. Revision og kontrol

Den operationelle revisionsenhed i Generaldirektoratet for Udvidelse foretog en revision af et udvalg af kontrakter og udbetalinger. Dens rapport ventes i første kvartal af 2011.

Revisionsretten foretog i november 2010 en undersøgelsesmission til forberedelse af en forvaltningsrevision i 2011.

4.6. Evaluering.

I 2010 blev der foretaget midtvejssektorevalueringer i sektorerne civilsamfund og udvikling af landdistrikterne. I konklusionerne blev det fremhævet, at det er nødvendigt med en fortsat flerårig finansiering for at sikre de igangværende projekters levedygtighed.

4.7. Information, offentlig omtale og synlighed

I rapporteringsperioden blev der udstedt 17 pressemeddelelser om programrelaterede emner. Infopoint stod for størsteparten af synliggørelsesaktiviteterne.

De største synliggørelsesarrangementer var åbningen af overgangsstedet ved Kato Pyrgos/Karavostasi og lanceringen af den EU-finansierede dokumentarfilm om udvalget for forsvundne personer i oktober 2010, hvor kommissær Štefan Füle var til stede.

Ifølge den kvantitative undersøgelse (august 2010) er tyrkisk-cyprioterne opfattelse af EU blevet mere positiv, hvilket Infopoint har bidraget til med sine aktiviteter.

EU-repræsentationens aktiviteter, der var rettet mod tyrkisk-cyprioterne, har bidraget til at synliggøre støtten fra EU og øge tilliden til EU.

4.8. Drøftelser med Republikken Cyperns regering

Der blev afholdt regelmæssige møder med repræsentanter for Republikken Cyperns regering, især i forbindelse med de besøg, som højtstående embedsmænd fra Kommissionen aflagde på øen.

Hvad angår verifikationen af ejendomsretten, fortsatte Kommissionen i 2010 samarbejdet med de relevante tjenester i Republikken Cyperns regering, navnlig for at muliggøre tilbageførelsen af det gamle lossepladsanlæg i nærheden af Kato Dhikomo/Aşağı Dikmen, der delvist ligger på jord, der er ejet af private græsk-cyprioter.

5. KONKLUSIONER

Arbejdet var i rapporteringsperioden koncentreret om:

- 1) Gennemførelse af og tilsyn med projekter.
- 2) Programmering af midlerne for 2011.

Visse forhold, som blev påpeget i tidligere rapporter, er stadig et problem. I rapporteringsperioden havde følgende forhold indflydelse på gennemførelsen af støtteprogrammet:

- 1) Samarbejdet mellem det tyrkisk-cypriotiske og det græsk-cypriotiske samfund er nødvendigt for at nå støtteprogrammets målsætninger, men det kræver tid og støtte gennem forskellige aktiviteter.
- 2) Modtagersamfundets ringe absorptionskapacitet: Opbygning af kapacitet er en langsom proces. Forløbet i gennemførelsen af projekterne forbedres dog fortsat.
- 3) Manglende erfaring med EU-reglerne om offentlige kontrakter forsinker gennemførelsen af tilskuddene. Støttemodtagerne får hjælp hertil fra programgruppen og de tekniske bistandsgrupper med henblik på at erhverve denne erfaring.
- 4) Der er en risiko for de store infrastrukturprojekters fortsættelse, hvilket kræver, at tyrkisk-cyprioterne stiller det nødvendige uddannede personale og de nødvendige midler til rådighed.
- 5) Utilstrækkelig forberedelse af lokaliteterne i energi- og telekomprojekterne har forårsaget store forsinkelser.
- 6) Kommissionens personalenedgang som følge af de budgetmæssige stramninger kræver stram fastsættelse af prioriteterne og styring af personaleressourcerne for at sikre passende kontrol, og der er risiko for at kommunikationen om programmets resultater svækkes.